

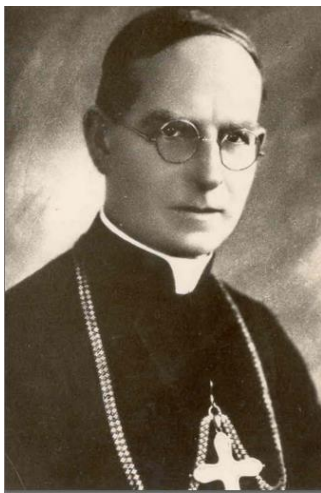
*„Domnievam sa, že sa
napraví ľudská spoločnosť,
ak napravíme výchovu detí“
biskup Vojtaššák*

100 rokov

od biskupskej vysviacky Jána Vojtaššáka

13. februára 1921

Ján Vojtaššák sa narodil 14. novembra 1877 v Zákamennom. Za kňaza bol vysvätený 1. júla 1901 v Spišskej Kapitule a 13. februára 1921 bol v Nitre vysvätený za prvého slovenského biskupa Spišskej diecézy. Úrad diecézneho biskupa prevzal 27. februára 1921, rok a pol po smrti biskupa Alexandra Párvyho.

Zameral sa najmä na duchovnú obnovu diecézy - prostredníctvom formovania bohoslovcov na všestranne pripravených, kultúrne rozhladených kňazov. Najlepších posielal na štúdiá do zahraničia a chudobným študentom vyplácal štipendiá.

Podporoval bohoslovecký Literárny spolok svätého Pavla apoštola aj uverejňovaním ich tvorby v časopisoch: Kráľovná mája, Kráľovná svätého ruženca a Svätá rodina, ktoré biskup sám redigoval. V seminári Spišskej diecézy začalo literárne tvoriť mnoho významných básnikov a spisovateľov. Bol medzi nimi aj Jozef Duraj – Šimov, ktorý v našej farnosti pôsobil v rokoch 1947 - 1959.

Spišský seminár sa vďaka biskupovi Vojtaššákovi stal najlepším v Československej republike.

Prostriedkom duchovnej obnovy vo farnostiach bolo okrem iného aj udeľovanie sviatosti birmovania. V Krušetnici na prvej birmovke, 4. augusta 1922, prijalo z jeho rúk túto sviatosť 212 veriacich z Krušetnice a 189 z Lomnej. Ďalšie birmovky boli 6. júna 1934 a 13. júla 1940. Všetky birmovky začínal v rodnom Zákamennom a postupne, každý deň v inej z 34. farností na Orave. Končil vo Valaskej Dubovej.

Všetky príjmy Spišského biskupstva vkladal do rozvoja Spišskej diecézy. Z jeho podnetu a finančnou podporou bolo vybudovaných 16 nových kostolov, 17 farských budov, 49 škôl, 9 kultúrnych domov a zväčšených 10 kostolov. Sám dal postaviť kostol v Pavľanoch, Spišskom Bystrom, Strážach, malý seminár v Levoči a veľkú školu v rodnom Zákamennom. V Spišskej Kapitule

zrekonštruoval seminár a postavil nový Učiteľský ústav. V ústave študoval aj náš rodák Jozef Mudroň, riaditeľ školy a organista v Lokci.

Biskup Vojtaššák zriadil sirotinec v kaštieli v Mokradi a v Spišských Vlachoch. Od roku 1928 viedol Charitu na Slovensku a v roku 1940 dal postaviť budovu Caritas v Bratislave, ktorá slúži rímsko-kat. cirkvi dodnes. Charita pod jeho vedením vydávala na chudobných ročne 5 mil. Ks.

Krušetnici pomohol materiálne pri stavbe novej rímsko-katolíckej ľudovej školy v roku 1942, keď súhlasil s prevozom tehly zo stavby školy v Zákamennom do Krušetnice a v roku 1932 dal súhlas na rozšírenie starej školy o tretiu triedu.

Biskupov podpis na schválení rozšírenia starej školy v Krušetnici o tretiu triedu, v roku 1932

Už v deň nástupu do biskupského úradu, adresoval veriacim svoj prvý pastiersky list. V ňom predstavil úlohy, ktoré čakajú diecézu v začínajúcom protináboženskom tlaku štátu na katolícku Cirkev v Československu. Po uchopení moci komunistami v roku 1948 začalo otvorené prenasledovanie veriacich, ale najmä ich predstavených – kňazov a biskupov. Biskupi Buzalka, Gojdič boli odsúdení na doživotie. Vo vykonštruovanom procese (15. januára 1951), za údajné úklady proti republike, velezradu a vyzvedačstvo, bol 73-ročný biskup Vojtaššák odsúdený na 24 rokov väzenia. V októbri 1963 ho na amnestiu síce prepustili, ale z obavy pred jeho stále veľkým vplyvom na veriacich, mal zakázaný pobyt na Slovensku. Zomrel 4. augusta 1965 v Říčanoch u Prahy.

Biskupa Vojtaššáka nezlomili vo väzení, kde bol „... ponižovaný, oplývany, zosmiešňovaný a prinútený vykonávať najposlednejšie práce...“ Všetko pretrpel na Božiu slávu a pre dobro Cirkvi, ktorej ostal verný celý život.

Aj my budeme mať onedlho možnosť dokázať vernosť našej Cirkvi - pri Sčítaní obyvateľstva 2021 !